

Represaliada: Rosa Vinaroz Maté

PARAULES CLAU

Consell de Guerra, Lluís Iglesias Hinojosa, deportació, Centre Cultural obrer

Rosa Vinaroz Maté¹ havia nascut a Bitem (Tortosa) el 15 de maig de l'any 1914, era filla de Manuel Vinaroz Expósito, nascut el 5 de febrer de l'any 1876 a Alcanar (Tarragona), pagès per compte propi, que havia arribat a Esparreguera amb la resta de la família l'any 1923. La mare era Rosa Maté Miró, nascuda a Tortosa, el 15 d'abril de l'any 1881. La Rosa tenia un germà, el Manel², i una germana, la Pilar³. Amb la família hi vivien dues netes, la Montserrat Vinaroz Albacete⁴ i la Cinta Iglesias Vinaroz⁵. El domicili estava situat al carrer Bruc, núm. 14 baixos.

La nostra represaliada treballava a S. A. Sedó en cta. d'Esparreguera. Era analfabeta. Es va casar per l'església amb Lluís Iglesias Hinojosa als 15 anys, el 29 de setembre de 1929⁶. El Lluís Iglesias moriria a Gusen, un Kommando⁷ de KL⁸ Mauthausen, el dia 21 de novembre de 1941 i ella figura com a cònjuge del deportat.

La Rosa -Rosita, era com l'anomenaven els coneguts—va ser jutjada als 27 anys i va ser acusada de rebel·lió a 12 anys i un dia, segons consta a Arxiu del Tribunal Militar Territorial Tercer⁹, resultat del Consell de Guerra Sumaríssim, amb núm. de causa TMT3: 002981.

¹ Al llistat del memorial del Baix Llobregat hi posa Martí.

<http://www.memorialbaixllobregat.cat/cercador-de-victimes/fitxa-1424.htm?victimes=1&nom=&cognom=&nascuda=&residencia=&acusacio=&professio=&anym ort=&cerca=Vinaroz> [Data de l'última consulta: 12 d'abril de l'any 2021]

² Nascut a Tortosa el 31 de desembre de l'any 1903, que era guarda rural per a l'Ajuntament d'Esparreguera.

³ Nascuda a Tortosa el 27 de novembre de l'any 1916, que treballava a S. A. Sedó en cta. d'Esparreguera. Va morir a Sabadell el 13 de març de l'any 2014.

⁴ Nascuda el 4 de juliol de l'any 1928 a Esparreguera.

⁵ Nascuda l'11 d'agost de l'any 1929 a Esparreguera.

⁶ Segons el certificat d'inscripció de matrimoni de l'11 d'abril de 1968, tenia 18 anys, però tenint en compte la data de naixement, en tenia 15.

⁷ En aquest cas era un subcamp depenent del camp principal, Mauthausen, el qual va disposar de més de quaranta camps dependents, dispersos per diferents zones d'Àustria i destinats a tasques productives diferents, entre les quals va destacar la producció d'armament.

⁸ *Konzentrationslager*, camp de concentració.

⁹ Llista de reparació jurídica de víctimes del franquisme (1938-1978), segons la Llei 11/2017, Arxiu Nacional de Catalunya (fons de la presó de les Corts).

Staat: BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND País: REPUBLICA FEDERAL D'ALEMANYA Staat: FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY Estado: REPUBLICA FEDERAL DE ALEMANIA		Gemeinde: AROISEN (Gemeindeführeramt Arolsen, Abt. II, Nr. 427/1958) Comune de - Municipality - Municipio de - Comune di - Comarca - Eki nyez mahalla	
Auszug aus dem Todesregister Extraix del registre de l'acte civil concernent un difunt - Extract of the register of deaths - Extracto del registro de defunciones - Extracto del registro della morti - Уліткові акти да регистрації ван да бургієрліка актів стосовно ван смерті - Членъ акта смерти			
a) Todesort:	Ort des Todes - place of death - lugar de fallecimiento - luogo della morte - pilsēta van avarīdēns - sīma yez	GUES, Kreis PERG	
b) Todesdatum:	Date de décès - date of death - fecha de fallecimiento - data della morte - datums van avarīdēns - sīma yez	21.11.1941	
c) Familienname des (der) Verstorbenen:	Nom de famille du défunt - surname of the deceased - apellido del difunto - cognome del defunto - familia van de overledene - sīma yez	IGLESIAS HOROJOGA	
d) Vorname des (der) Verstorbenen:	Prénoms du défunt - christian names of the deceased - nombres de pila del difunto - nombres del defunto - vornamen van de overledene - sīma yez	Luis	
e) Geschlecht des (der) Verstorbenen:	Sexe du défunt - sex of the deceased - sexe del difunt - sexo del defunto - geslacht van de overledene - sīma yez	M	
f) Geburtsdatum oder Lebensalter des (der) Verstorbenen:	Date de naissance du défunt ou âge - date of birth of the deceased - fecha del nacimiento o edad del difunto - data della nascita o età del defunto - geburtsdatum of leeftijd van de overledene - sīma yez	7.7.1903	
g) Geburtsort des (der) Verstorbenen:	Lieu de naissance du défunt - place of birth of the deceased - lugar de nacimiento del difunto - luogo della nascita del defunto - geboortplaats van de overledene - sīma yez	BARCELONA	
h) Letzter Wohnort des (der) Verstorbenen:	Dernier domicile du défunt - last residence of the deceased - último domicilio del difunto - ultimo domicilio del defunto - laatste woonplaats van de overledene - sīma yez	ESPARRAGUERA, Bezirk BARCELONA	
i) Name und Vorname des letzten Ehegatten:	Nom et prénom du dernier conjoint - name and christian names of last spouse - nombre y apellido de pila del último cónyuge - cognome e nome del ultimo coniuge - naam en voorname van de laatste echtgenoot - sīma yez	VINAROS MOTE, Rosa	
j) Name und Vorname des Vaters:	Nom et prénom du père - name and christian names of the father - nombre y apellido y nombres de pila del padre - cognome e nome del padre - naam en voorname van de vader - sīma yez		
k) Name und Vorname der Mutter:	Nom et prénom de la mère - name and christian names of the mother - nombre y apellido y nombres de pila de la madre - cognome e nome della madre - naam en voorname van de moeder - sīma yez		
Ausstellungsort, Unterschrift und Stempel des Registrars: Lieu de délivrance, signature et sceau du directeur: Lugar de expedición, firma y sello del depositario: Lugar de expedición, firma y sello dell'ufficio: Lugar van afgifte, ondertekening en zegel van de bevoegdheid vertoegd' hant, sīma yez		AROISEN, den 22.7.1968 Der Registrar: I. V. <i>[Signature]</i>	
Archiv-Nr.: C 30 Gemeindeführeramt Arolsen Gemeindeführeramt Arolsen II, Abteilung II Verlag: Vö. Staatsdruckerei GmbH, Frankfurt a. M. - Witten 11 441-5		C 309	

Document que certifica que Rosa Vinaroz és cònjuge del deportat Lluís Iglesias (1968). Arxiu Arolsen. AMES.

El nom de Rosa Vinaroz apareix a la Causa General¹⁰ i indica que va ser presa a la presó de les Corts (carrer Molins) de Barcelona.

¹⁰ AHN, Causa General de la província de Barcelona. Legajo: 1597 Caja: 1 Exp.: 8 Folio: 42, núm. D'expedient 507 amb data del 22 d'octubre de 1940.

Fragment del cartell on apareix Pilar Vinaroz, que representaria un personatge de l'obra "Els dos sergents francesos" a Centre Cultural Obrer (1934)

La família de la Rosa va estar fortament implicada en la política dels anys 30 a Esparreguera, així trobem la seva germana en una actuació organitzada pel Centre Cultural Obrer, l'any 1934, un centre de tendència anarquista. La majoria dels actors i actrius que hi apareixen patirien repressió o exili en finalitzar la Guerra Civil.

El seu germà Manuel treballava de guarda forestal per a l'Ajuntament d'Esparreguera, però després dels Fets d'Octubre de 1934 va ser acomiadat per qüestions polítiques. Posteriorment, amb el triomf del Front Popular, es restableix la normalitat democràtica i serà readmès com a guàrdia rural. En finalitzar la Guerra Civil, s'exiliarà, i el 27 de gener de 1941 finalitzarà al KL Mauthausen (Àustria) amb la matrícula 5793; posteriorment, el dia 8 d'abril de l'any 1941, seria traslladat a Gusen, amb el número de deportat 5792. Aquest va morir el 25 de desembre del mateix any a Gusen, un Kommando de Mauthausen on també va morir el seu excunyat, Lluís Iglesias.